

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Lucas 2, 25 - 35
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters, de Here wil ons in deze dienst laten stilstaan bij wat Simeon profeteerde toen hij de kleine Jezus met zijn ouders in de tempel aantrof. Aan de ene kant sprak Simeon daarin uit dat Jezus een heel moeilijke weg te gaan had. Maar aan de andere kant dat Jezus redding zou brengen voor een verloren mensheid. En dat was voor hem ook reden om de Here te loven. En dat willen wij straks ook gaan doen met de woorden van Psalm 89, de verzen 1 en 3. Maar eerst zullen we belijden dat ons leven in de handen van de Here ligt, om vervolgens te luisteren hoe de Here ons met zijn liefde tegemoet treedt. En uit eerbied voor de Here zullen we hierbij gaan staan.

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Lied : Psalm 89 : 1 & 3**
4. **Lezing van de wet**
5. **Lied : Gezang 13 : 4 (mijn hart vol boos begeren)**
6. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
7. **Schriftlezing : Jesaja 49 : 1 - 13**
8. **Lied : Gezang 12 : 2 & 3 (over de verwachting van de komst van J.Chr.)**
9. **Tekst : Lucas 2 : 25 - 35**
10. **Lied : Psalm 116 : 1 & 4 (God liefhebben om zijn redding)**
11. **Dankzegging en voorbede**
12. **Slotzang : Gezang 9**

Middagdienst

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Zingen : Psalm 89 : 1 & 3**
- 4. Gebed voor zegen over de eredienst**
- 5. Schriftlezing : Jesaja 49 : 1 – 13**
- 6. Zingen: Gezang 12 : 2 & 3 (over de verwachting van de komst van J.Chr.)**
- 7. Tekst : Lucas 2 : 25 – 35**
- 8. Prediking**
- 9. Zingen : Psalm 116 : 1 & 4 (God liefhebben om zijn redding)**
- 10. Bediening van de doop aan Lars Pieter van Harten**
- 11. Halverwege lezing formulier 3 zingen van de geloofsbelijdenis Gz. 179b**
- 12. Voor de bediening van de doop zingen kinderen met gemeente Gezang 124 : 1 en 3**
- 13. Na de bediening van de doop zingen kinderen met gemeente Gezang 124 : 4 en 5**
- 14. Dankzegging en voorbede**
- 15. Dienst van de offeranden**
- 16. Slotzang : Gezang 52**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Hebt u zich wel eens verplaatst in de positie van Maria? Als reactie op de Rooms-katholieke kerk die Maria vereert en aanbidt, lopen wij het gevaar dat wij Maria negeren. Maar laten we nu vandaag eens niet in die val lopen en ons eens in haar verplaatsen. Wat een jaar heeft deze jonge vrouw meegemaakt! Terwijl ze waarschijnlijk vol was van de aanstaande bruiloft met Jozef, wordt haar leven volkomen op zijn kop gezet.

Het begon allemaal met de komst van de engel Gabriël. Hij kwam naar haar toe met een boodschap van God Zelf. Hoewel Gabriël haar uitermate vriendelijk groette, schrok ze toch enorm. Wie van ons zou niet schrikken als hij zo maar op een gewone dag oog in

oog komt te staan met een engel van God. Vervolgens was de boodschap die de engel bracht nog ongelooflijker dan de verschijning van de engel. Natuurlijk wist ze van de komst van de Messias. Maar ach, die liet al zo lang op zich wachten. En gesteld dat ze de komst van de Christus al verwachtte in haar tijd, wie had kunnen denken dat God uitgerekend haar zou uitkiezen. Uit al die jonge vrouwen in Israël kiest de Here uitgerekend haar uit om de Redder van de wereld te dragen, te baren en op te voeden. Wat een voorrecht en wat een vreugde. De moeder van Gods Zoon te mogen zijn.

In de tijd die daarop volgde ervoer ze het wonder dat er inderdaad een kind in haar buik groeide. En dat terwijl ze geen seksuele omgang met een man had gehad. Ongetwijfeld had ze zich voorgenomen om zo goed mogelijk voor dit kind te zorgen. En zoals aanstaande moeders alles zo goed mogelijk in orde willen maken voor de komst van de baby, zo zal ook Maria haar best hebben gedaan.

Maar uiteindelijk werd er een lelijke streep door de rekening gezet door de keizer van Rome. Want in de dagen dat het kind geboren zou worden, moesten ze naar Betlehem gaan om zich daar te laten inschrijven. En daar in Betlehem werd de Zoon van God geboren. Niet in een mooi huis, maar in een eenvoudige stal. Zo ontvingen zij en Jozef dat kind van God. Niet dat dat veel opzien baarde. Geen priester kwam op bezoek om het kind te aanbidden. Alleen een paar herders. Herders die in het veld een leger van engelen hadden ontmoet. Engelen die God loofden en zongen over vrede voor mensen van het welbehagen. Engelen die hen op pad hadden gestuurd naar Betlehem om Jezus te gaan aanbidden. Maar daar was het ook bij gebleven.

Het kind was inmiddels veertig dagen oud en er lag nog een heel leven voor Hem. Een leven van overwinning en redding. Want dat had God gezegd. Dit kind zou hun vijanden overwinnen en plaats nemen op de troon van David. Ja, Hij zou een nieuw Koninkrijk stichten dat nooit meer zou ondergaan. Fantastische dingen zouden zij en Jozef nog gaan zien in de toekomst. Dingen die hun Zoon zou bewerken.

Ja, dat lag in de nabije toekomst in het verschiet. Maar eerst moest nu gedaan worden, wat iedere Israëliet heeft te doen na een geboorte. Het offer voor de reiniging moest gebracht worden in de tempel in Jeruzalem. En daar staat hun een nieuwe verrassing te wachten. Want daar komt een onbekende man op hen af. Die Jezus in zijn armen neemt en over Hem profeteert. En daar gaat het dan ook over in deze dienst. Ik bedien u Gods Woord onder het volgende thema.

Simeon profeteert over Jezus als de Redder van de wereld

Hij wijst daarbij op twee dingen:

- 1. op de heerlijke winst die Jezus zal boeken,**
- 2. op de verschrikkelijke weg die Hij daarvoor moet gaan.**

We zullen allereerst letten op de heerlijke winst die Jezus zal boeken. Op het moment dat Simeon de tempel in gaat, ziet hij hoe ook Jozef en Maria met hun kleine zoon naar binnengaan. Jozef en Maria hebben een duidelijke reden om naar de tempel te gaan. De Here had voor geschreven dat een vrouw die van een jongen is bevallen na veertig dagen in de tempel een offer moest gaan brengen vanwege de bevalling en het bloed dat daarbij gevloeid heeft. Nu is dat offer niet alleen een offer vanwege de onreinheid van de moeder, maar ook vanwege de onreinheid van het kind. In vers 22 staat duidelijk ‘hun reiniging’.

Hier zien we gelijk al hoe het lijden van de Here Jezus gelijk al doorgaat. Hij de volmaakte, rechtvaardige Zoon van God moet ook een ritueel van reiniging ondergaan. Alsof ook Hij in zonden ontvangen en geboren was. Ze brengen daarbij het offer van een paar tortelduiven. Een offer voor arme mensen. Blijkbaar waren de wijzen uit het oosten nog niet aangekomen in Israël en heeft er een behoorlijke tijd tussen de geboorte van de Here Jezus en hun aankomst in Jeruzalem gezeten.

Simeon die naar Jozef en Maria toeging vanwege de Here Jezus was een eenvoudige burger van Israël. Hij wordt niet verder aangeduid dan met de woorden dat er een man te Jeruzalem was. Duidelijk geen priester of een andere belangrijke man. Maar hoewel hij onder de mensen niet veel aanzien had, was hij kostbaar in de ogen van de Here. Kostbaar vanwege zijn geloof en vroomheid. En de Here had dan ook hem uitgekozen om in de tempel te profeteren over Jezus. Waar je misschien zou verwachten dat de Here deze mooie taak wel voor de hogepriester of in ieder geval voor een priester had bewaard, vertrouwt de Here hem toe aan een gelovig man, die Hem zeer na stond. Een man aan wie Hij beloofd had, dat hij niet zou sterven voordat hij de Messias zou zien.

Door de Heilige Geest gedreven was naar de tempel gegaan en daar liet de Heilige Geest Simeon's oog op Jozef, Maria en hun kind vallen. En door de Heilige Geest gedreven wist hij: dit is de Messias.

De Heilige Geest liet hem weten: dat kind daar is de Messias. Ontroerend moet dat zijn geweest voor Simeon. Eindelijk de Verlosser te mogen zien. En heerlijk moet het voor

hem geweest zijn om dit kind uit de armen van Maria te mogen ontvangen en het in zijn eigen armen te mogen dragen.

En in zijn vreugde looft hij God om wat hij mag meemaken. Nu kan hij in vrede sterven, want hij heeft de Verlosser gezien. De Verlosser die God bereid heeft voor de volken.

Anderen zagen het niet en zijn ouders waren eenvoudige mensen blijkens het offer dat ze brengen, maar hij zag het: dit kind is de Messias.

Hij neemt het dan ook in de armen. Hij zal waarschijnlijk zijn armen hebben uitgestoken naar Maria en deze heeft het kind in de armen van deze voor haar onbekende man gelegd. Misschien heeft hij het aan Maria gevraagd. Of misschien heeft Maria wel in zijn ogen gezien dat deze man wist, dat dit maar niet een gewoon kind was maar de Zoon van God. In ieder geval is het zo dat Simeon het kind ontvangt. En terwijl het kind in zijn armen ligt, looft hij de Here. Allereerst voor het feit dat de Here hem nu zal laten sterven en niet zomaar, maar in vrede, want daar ligt de nadruk op. Hij mag in vrede sterven. In de zekerheid dat zijn zonden hem niet zullen worden toegerekend door de Here. Omdat dit de Messias is die de slang de kop zal vermorzelen en ons voor God zal rechtvaardigen.

Simeon heeft nu met zijn eigen ogen de redding gezien die de Here heeft bereid. Deze redding komt maar niet bij toeval. Maar deze redding is door de Here Zelf bereid. Niet alleen voor hem, maar voor al de volken. God zorgt voor redding voor de volken. Hijzelf doet wat niemand van de mensen kan, maar wat wel de taak was van ons mensen. God betalen voor de schuld die wij door onze zonden bij God hebben.

Licht is dit kind. Licht met een dubbele werking. Dit kind zal *allereerst* de sluier die over de heidense volken ligt wegnemen. Nu onderkennen de heidense volken nog niet hoe hun toestand is. Ze zien niet dat de schaduw van de dood over ze ligt, zoals Zacharias dat in zijn lofzang noemde. Ze zien niet dat de dood klaar staat om zijn klauwen in de mensen te slaan om ze nooit meer los te laten, maar mee te voeren in de eeuwige dood. Maar dit kind zal licht brengen onder alle volken op aarde. Zodat velen, miljoenen, ja misschien wel miljarden mensen, zullen worden gered van de dood en vrede zullen ontvangen.

Het is heel goed mogelijk dat Simeon, die de Messias zo sterk verwachtte en waarschijnlijk vele malen de teksten over de Knecht des Heren uit Jesaja heeft gelezen,

hierbij heeft gedacht aan Jesaja 49. Waar de Here van zijn Knecht zegt: Ik stel u tot een licht voor de volken, opdat mijn heil tot het einde van de aarde reikt.

En in *de tweede plaats* een heerlijkheid voor Gods volk, Israël. Ja, dit kind, is de glorie van Israël. Vanwege de geboorte van dit kind heeft God Abraham uit Ur geroepen. Heeft Hij aan Abraham en Sara, die onvruchtbaar waren, een kind gegeven. Heeft Hij hen uit de macht van de Farao verlost en door de woestijn heen geleid. Heeft Hij zijn volk telkens weer gestraft als het van Hem was afgedwaald. En heeft Hij telkens weer genade getoond als zijn volk zich weer bekeerde. Omwille van dit kind. En door dit kind zal het volk Israël over de hele wereld een grote bekendheid krijgen. Was de Here Jezus niet een Israëliet geweest, dan was Israël voor ons een volk onder de vele volken. Niets bijzonders. Hoogstens bijzonder door het verschrikkelijke lijden dat dit volk door de afgelopen eeuwen heeft moeten ondergaan. Maar hun eer is toch dit kind: Jezus Christus. Om dit kind was het de Here allemaal begonnen. De geschiedenis van Israël. De offerdienst in de tempel waar Simeon, Jozef en Maria nu staan. Het is er allemaal om dit kind. Voor Hem en door Hem is dit allemaal.

Vindt u het vreemd, dat Jozef en Maria verwonderd waren over deze heerlijke woorden van deze onbekende man. Deze man die zo goed wist wie dit kind was en welke heerlijke redding Hij voor de mensen zou bewerken. Dat in de eerste plaats.

In de **tweede plaats wijst Simeon echter op de verschrikkelijke weg die dit Kind daarvoor moest gaan.** Nadat Simeon de Here geloofd heeft, zegt hij Jozef en Maria. Hij wenst hen veel zegen toe bij de opvoeding en verzorging van dit geweldige kind. Om tenslotte zich voornamelijk tot Maria te richten. De moeder van Jezus. En wat hij gaat zeggen is geen vrolijke boodschap. Het is waarschuwing aan Maria. Om toch geen verkeerde verwachtingen van haar Zoon te hebben. Want ze verwacht misschien wel een triomftocht van haar Zoon. Waarbij Hij Koning wordt in Jeruzalem en de Romeinen zal verslaan. Waarbij in de komende jaren al de beloften van het profeten in vervulling zullen gaan.

Daarom waarschuwt hij haar dat door haar ziel een zwaard zal gaan vanwege haar jongen. En maar niet een klein steekzwaard, maar een groot slagzwaard. Maria zal een vreselijke klap krijgen vanwege haar kind. En waarom? Omdat velen Hem zullen verwerpen.

En nu ontkom ik er helaas niet aan om even met u in een technisch detail van de tekst te duiken. Er zit namelijk vertaaltechnisch een moeilijk punt in vers 34. Namelijk bij het woord ‘opstanding’. Als we even dat woordje overslaan, dan zien we dat de boodschap van Simeon vol dreiging zit voor Maria’s kind. Velen zullen over haar kind vallen. En denkt u maar aan wat wij doen als wij ergens over iemand vallen, omdat hij ons voor de voeten liep. Dan hebben we de neiging om die ander te verwensen. En kinderen hebben de neiging om de ander een schop te verkopen. De val van deze mensen zal dus allerlei agressie tegen haar kind losmaken.

Bovendien zal Hij een teken zijn dat weersproken wordt. Hij zal in liefde dienen. Hij zal zieken beter maken, doden weer tot leven brengen, boze geesten uitdrijven, woorden van leven spreken, en bij dat alles geen rijkdom of macht zoeken. Maar slechts geloof. Maar velen zullen niet in Hem geloven. Ja, ze zullen Hem er zelfs om verwerpen. Ze zullen zeggen dat Hij deze dingen doet door Beëlzebul. Ja, dat Hij Zelf door de duivel bezeten is. Ook deze woorden van Simeon spreken dus van dreiging en agressie tegen Maria’s kind. Dat kleine onschuldige kind, dat daar in de armen van Simeon ligt.

Door haar eigen ziel zal een zwaard gaan. Haar hart zal maar niet breken. Maar zal als het ware met een zwaard doormidden gehakt worden. Zodat ze niet zal weten waar ze het in haar verdriet en wanhoop zal moeten zoeken. En de reden daarvoor zitten in de woorden van Simeon opgesloten. De agressie, het geweld, tegen haar kind zal zo groot en verschrikkelijk zijn, dat Hem een vreselijke einde wacht.

Opdat de overleggingen uit vele harten openbaar worden. Het Griekse woord dat gebruikt wordt voor ‘overleggingen’ heeft een negatieve klank. Het gaat hier dus om boze overleggingen. Het optreden van haar Zoon zal de haat blootleggen die er in de harten van velen is. Haat die meestal onder de oppervlakte verborgen blijft. Maar die door Jezus’ liefde zal zichtbaar worden. Want Hij zal geloof vragen. Geloof om wat Hij heeft gedaan. Geloof om wat Hij zegt. Geloof omdat Hij in alles laat zien dat Hij de Zoon van de Almachtige God is. Maar met Wie de mensen in feite niet te maken willen hebben. Ja, ze willen wel de vruchten plukken van zijn werk. Maar ze willen niet hun hart aan Hem geven. Omdat ze er geen liefde in hun hart hebben, maar alleen maar haat en verbittering.

U ziet deze hele passage in vervuld van dreiging, alleen op dat woordje ‘opstanding’ na. Nu is het echter ook mogelijk om dit Griekse woordje anders te vertalen, namelijk met

‘verdelging’. Iets wat in die tijd, blijkens andere geschriften uit de tijd van Lucas, zeker niet ongebruikelijk was. Flavius Josefus gebruikt het woord zeven keer in de betekenis van verdelging, terwijl hij het maar vier keer gebruikt in de betekenis van het oprichten van een wal of beeld.

Daarbij is er nog een probleem met de vertaling van ‘opstanding’. Want waarom spreekt Simeon dan zo nadrukkelijk over ‘velen’ en ‘vele harten’. Dat is een overbodige toevoeging als je ervan uitgaat dat er ‘opstanding’ staat. Want alle mensen in Israël hebben met de Here Jezus te maken gehad. En ze hebben zich of aan Hem geërgerd of in Hem geloofd. En daarin is ook openbaar geworden wat er in hun hart was. Haat tegen of liefde voor God.

Alles overziende heeft het hier de voorkeur om dus dat woordje dat nu vertaald is met ‘opstanding’ te vertalen met ‘verdelging’. Ja, want velen die over de Here Jezus zijn gevallen, zijn uiteindelijk ook verloren gegaan.

Zo heeft Simeon voor Maria in de eerste plaats, maar daarbij natuurlijk ook voor Jozef, een ernstig woord. Hij laat duidelijk zien dat de weg die hun Zoon zal moeten gaan om de wereld te redden en vrede te brengen een vreselijk moeilijke weg zal zijn.

En zo ligt de Here Jezus daar nog steeds. Tot een val voor allen die hun hart hebben afgesloten voor Gods liefde. Ze zullen er aan stukgaan. Aan hun haat en boosheid.

Maar tegelijk is Hij voor ieder die in Hem gelooft het Licht. De Weg, de Waarheid en het Leven. Want voor diegenen die in Hem geloven is Hij die vreselijke weg gegaan. Opdat zij eeuwig leven hebben. Zegt dan voor het leven, broeders en zusters, jongens en meisjes.

Amen